



Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
LJUBLJANA

Oddelek za kmetijsko svetovanje

Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana

tel.: (01) 513 07 24, faks: 041 310 195

E-naslov: anton.zavodnik@lj.kgzs.si

www.lj.kgzs.si

Ljubljana; 15.4.2020

Suša na travinju spomladi 2020

Letošnja zima in začetek pomladi sta bili zelo skopi s padavinami. V zadnjem obdobju se je pridružilo še veliko vetrovnih dni, ki še dodatno izsušijo tla. Po večjem delu Slovenije je tako suša tudi na travinju, ki ima plitve korenine in je zato občutljivo. Še najbolj se to pozna v osrednjem, južnem in zahodnem delu Slovenije.

Travinje na slabših tleh, ki je praviloma tudi slabše gnojeno, je močno zastalo v rasti, vendar pričakujemo kasneje normalno rast ob predvidevanju padavin v drugem delu aprila. Večje težave pa so na travinju, ki je na boljših zemljiščih, praviloma tudi bolje pogojeno in so tu pričakovanja pridelati dovolj in kvalitetno krmo. Na teh površinah je rast bujnejša, vendar še vedno zelo počasna, saj je vpliv suše močno opazen.

Hranila v tleh niso dovolj mobilna in izkoriščena. Ker je rast ovirana in počasna, se v rastlinah povečuje koncentracija vlaknine, ki posledično znižuje hranilno vrednost. Ob takih razmerah pričakujemo, da bo v času običajne košnje za silažo, kvaliteta slaba in količina krme manjša. Ker na razmere ne moremo dosti vplivati, saj dodatno gnojenje nima smisla, ker še že prej dodana hranila niso porabljena, vode tudi ne moremo dodati, je potrebno premisliti, kako bomo to travinje rabili. Vsekakor bo za kmetije, ki želijo pridelati kvalitetno krmo, potrebna zgodnja raba, čeprav ne bo dovolj mase.

Najbolje se lahko prilagodijo kmetije, ki imajo pašno-kosno rabo travinja. Zato je smotrno pred padavinami, te boljše površine hitro prepasti, da bo lahko čim prej izraščala nova trava, ki bo lahko boljše kvalitete. Nekateri kmetije, katerim obseg to dovoljuje, se odločajo ponovno za zeleno krmljenje v hlevu, da čim prej pokosijo to zastalo travinje, ki je obremenjeno z vlaknino. Na ta način se sprostijo možnost in zagon nove rasti še dovolj zgodaj, da je lahko naslednja raba dober in kvaliteten odkos.

Na najboljših površinah bi lahko do poletne suše trikrat pokosili in bi tako bil seštevek količine in kvalitete treh odkosov boljši, kot če bi čakali na prvi odkos v običajnih razmerah. Pri prehodu iz zimskega obroka na pašo ali krmljenje svežega travinja, je za živali velika sprememba, zato je potrebna prilagoditev.

Živali morajo svežo krmo zauživati postopno, da se mikroorganizmi v vampu prilagodijo. Postopnost naj traja 10-14 dni, tako da se količina dnevno povečuje do polnega obroka, katerega je potrebno uravnotežiti z dodajanjem ostale krme.

Največje težave so predvidene pri največjih rejcih, saj imajo običajno enoten način reje. Ti bodo seveda želeli prvi odkos silirati v koritaste silose, kjer pa bo kvaliteta krme predvidoma slaba. Tudi ti kmetje morajo čim prej pokositi, da bo naslednji odkos sledil čim prej v pričakovanju boljše kvalitete.

Ob naslednjih padavinah se bodo hranila v tleh hitro sproščala, večji bo v skupnem seštevku tudi delež izgub. Ob predvidevanju, da je bilo ob spomladanskem gnojenju dodanega zadosti fosforja in kalija, se priporoča par dni po prvi rabi, dognojevanje z dušikom – 50 kg N/ha (to je 17 m³ gnojevke ali 200 kg KAN-a)

Opazen bo tudi vpliv kislosti tal, saj je na kislih tleh dostopnost hranil na splošno slabša. Na površinah kjer je bilo izvedeno apnenje bo vpliv suše rahlo manj stresen za travinje in zato krma boljša.

Kmetijski svetovalec – specialist za travništvo in pašništvo
Anton Zavodnik, univ.dipl.inž.agr.